

Mat-1.1220 Matematiikan peruskurssi S2

2. välikoe 28.3.2011

Täytä selvästi *jokaiseen vastauspaperiin* kaikki otsaketiedot. Merkitse kurssikoodi-kohtaan opintojakson numero, nimi ja onko kyseessä tentti vai välikoe. Tutkinto-ohjelmakoodit ovat ARK, AUT, BIO, EST, ENE, GMA, INF, KEM, KTA, KON, MAR, MTE, PUU, RRT, TFM, TIK, TLT, TUO, YYT.

Ei laskimia eikä taulukkokirjoja! Koeaika on kolme tuntia.

1. Tarkastellaan funktiota $F: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$,

$$F(x, y, z) = x^3 - 2y^2 + z^2$$

pisteen $(1, 1, 1)$ ympäristössä. Voidaanko tasa-arvopinta $F(x, y, z) = 0$ esittää muodossa $x = f(y, z)$? Jos voidaan, laske $\nabla f(1, 1)$. (6p)

2. a) Etsi funktion $f(x, y) = x + y$ ääriarvot suljetussa yksikkökiekossa $x^2 + y^2 \leq 1$. Perustele tarkasti. (3p)
- b) Etsi Lagrangen menetelmällä funktion $f(x, y) = x + y^2$ ääriarvot käyrällä $2x^2 + y^2 = 1$. (3p)

3. Olkoon $0 < a < 1$. Laske pallokoordinaatteja käyttämällä funktion

$$f(x, y, z) = \frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}}$$

integraali yli origokeskisen, $(1 - a)$ -paksuisen pallokuoren, jonka sisäsäde on a ja ulkosäde 1. (5p) Mitä tapahtuu, kun $a \rightarrow 0$? (1p)

4. Olkoon $D \subset \mathbb{R}^3$ alue, jota rajoittavat tasot $y = 1$, $y = -x$, $x = 0$, $z = 0$ ja $z = -x$.

- a) Laske avaruusintegraali

$$\iiint_D e^{x+y+z} dz dy dx. \quad (3p)$$

- b) Sanotaan, että alueen D pohjan määrää taso $z = 0$ ja kannen taso $z = -x$. Laske alueen D kannen pinta-ala. (3p)